

FORORD

Ved reskript af 15. november bestemte Christian VII, at Det store Kongelige Bibliotek skulle åbnes for offentligheden eller, som det hed i reskriptets § 1, "for enhver, der ønsker at benytte sig heraf". Begivenheden var ikke alene den vigtigste i bibliotekets egen historie siden grundlæggelsen i 1653, men var også, når der ses bort fra åbningen af et specialbibliotek nogle årtier forinden, starten på det offentlige biblioteksvæsen i Danmark, som i de forløbne 200 år har udviklet sig uden sidestykke til et af de mest ansete i verden.

Efteråret 1993 - både før og efter d. 15. november - stod derfor naturligt i dette jubilæums tegn. Et jubilæum skal dog ikke bare fejres som den begivenhed, det er i sig selv, men bør også give anledning til, at man ser både tilbage og fremad, og til, at man iværksætter aktiviteter, der ellers ikke ville blive gennemført. Biblioteket havde således også planlagt sit offentlighedsjubilæum med det formål at vise ikke bare vore daglige brugere, men også et bredere publikum, ja hele Danmarks befolkning, glimt af både vore rige samlinger, af nutidige opgaver og af, hvad der kan ventes i fremtiden.

Aktiviteterne omfattede dels 5 *jubilæumsudstillinger* dels et omfattende *publikationsprogram*. Udstillingerne, der vistest både i bibliotekets egne bygninger på Slotsholm og i Fiolstræde, i

Kunstindustrimuseet og i Biblioteksalen over Trinitatis Kirke ved Rundetårn, fokuserede dels på forskellige funktioner i Det kongelige Bibliotek - national- og universitetsbibliotek, bogmuseum og kulturinstitution - dels på at vise udsnit af samlingerne, man både forbinder og *ikke* forbinder med biblioteket. Publikationerne, der ikke alle kunne udsendes lige på jubilæumsdagen, men fortsat vil udkomme ind i 1994, er udgivelser af blivende værdi, der tager sigte på stort set alle kategorier af vort mangeartede publikum, fra forskerverden over studenterne til den brede danske befolkning. Der er både nye hjælpemidler for forskere og andre brugere, forskningspublikationer, kildeudgaver og ikke mindst præsentationer af og introduktioner til samlingerne, huset, miljøet og arbejdspladsen.

Med dette nummer af vort kulturtidskrift *Magasin* afsluttes offentlighedsjubilæet med en række artikler, der tager afsæt i begivenheden og aktiviteterne, og samtidige afspejler den fatterede institution, der er Det kongelige Bibliotek.

Førstebibliotekar Ulf Haxen skriver om den spansk-jødiske *Albabibel* fra 1430, som i fascimileudgaven var Ny Carlsberg Fondets jubilæumsgave til biblioteket, seniorforsker Harald Ilsøe - forfatter til bl.a. bibliotekets egen store

jubilæumsgave til den danske offentlighed, jubilæumsværket *På Papir, Pergament og Palmeblade. Skatte i Det kongelige Bibliotek* - sætter begrebet 'skatte' ind i en sammenhæng, der rækker videre end den traditionelle opfattelse, og redaktør Bo Bjørnvig, der har en fortid som boghenter i sine studenterdage, tegner et erindringsbillede set nedfra i det traditionelle hierarki, et både morsomt og velskrevet supplement til jubilæumsbogen om biblioteket som studiemiljø og arbejdsplads *Sådan set*. Endvidere skriver dr. phil. Erik Dal, formand for dommerkomiteen for den store europæiske bogbindkonkurrence, biblioteket som *Danmarks Bogmuseum* udskrev i 1992, om konkurrencen og udstillingen *Europæiske Bogbind '93*. Sidst, men ikke mindst bringes komponisten Per Nørgårds tale

om kollegaen Rued Langgaard ved åbningen af biblioteks udstilling i anledning af Langgaards 100-års dag i september 1993.

I et særligt afsnit bringes en række anmeldelser, præsentationer og omtaler af godt halvparten af de publikationer, biblioteket udsender ved eller i tilknytning til jubilæet. Andre vil blive omtalt i kommende numre. Vi håber, at vore læsere får appetit på at gå videre, fordybe sig i og glæder os ved at *anskaffe* værkerne, der jo i sigte, indhold og brug i de fleste tilfælde rækker langt ud over selve jubilæet. - Sidst i nummeret finder man en samlet oversigt med bestillingsblanket.

God fornøjelse!

Erland Kolding Nielsen